

kommer mig nemlig, at Hartkornet er saa haardt behyrdet, at man tilsidst vil blive nødt til ogsaa at tage noget Hensyn til Formue og Leilighed. Der er enkelte Statsborgere, Embedsmændene, som ere temmelig godt lønede, og som ved den nuværende Bigningsmaade blive fri for Bidrag til Amtsrepartitionsfonden; dem vilde det være billigt og retferdigt at medtage, og jeg troer derfor, at det vilde være heldigt, om en Deel af Amtsrepartitionsfondens Udgifter blev lignet paa Formue og Leilighed, hvilket, efter min Mening, nok lod sig gjøre. Naar vi have en fri kommunal Udvikling i de forskjellige Kommuner, saa troer jeg, at det om ikke lang Tid vil blive nødvendigt at søge Dækning for Udgifterne der, hvor der findes Indtægter at tage dem af. Hartkornet er virkelig en temmelig uholdbar Skattebasis; thi det afgiver ikke Sikkerhed for den virkelige styrke til at bære Udgifter. Det er kun disse Bemærkninger, som jeg skal tillade mig at udtaale ved den foreløbige Behandling.

Indenrigsministeren: Af de Indvendinger, der ere fremsatte ved nærværende Lovudkast her i Thinget, angaae de væsentligste selvfølgelig § 2, nemlig den Maade, hvorpaa Valgretten til Amtsraadene er ordnet. Der er kun, saavidt jeg har hørt, fremkommet en eneste Stemme, der meente, at Valgretten var bleven for indskrænket ved den her trufne Bestemmelse, idet Lovudkastet ikke er fastholdt, saaledes som det sidst vedtoges i Folkethinget. Man har ikke som Vælgere af Valgmænd til Amtsraadet taget de Valgbare til Folkethinget i de forskjellige Kommuner, men henlagt Valgene til Sogneforstanderskaberne. Jeg troer, at det er aldeles nødvendigt, hvad der vist ogsaa fra de fleste Sider vil blive anerkjendt, at der ved Valgene til Kommunalbestyrelserne ikke kan udelukkes ethvert Hensyn til Formuen, at der paa en eller anden Maade maa staffles de mere Formuende, de høiest Bessattede en noget særegen Indflydelse paa Valgene. Høist forskjellig kan selvfølgelig den Maade være, hvorpaa denne Indflydelse ordnes. Nu er det imidlertid her hos os ved Lovene af 1855 og 1860 for Sogneforstanderskaberne og Borgerrepræsentanternes Vedkommende givet, at denne

Indflydelse meddeles de mere Formuende paa den Maade, at den høist Bessattede Femtedeel i Sognebidistrikterne og den høist Bessattede Femtedeel i Kjøbstæderne vælger henholdsvis den større og mindre Halvdeel af vedkommende Kommunalbestyrelse. Det saaledes givne Princip troer jeg ikke, man kan forlade, naar der er Spørgsmaal om at ordne Valgretten til Amtsraadene, og navnlig troer jeg ikke, der kan være Tale om, naar man bibeholder en saadan særlig Indflydelse for Formuen ved Valgene til de underordnede Kommunalbestyrelser, at forkaste den ved Ordningen af Valgene til de overordnede Kommunalbestyrelser. Derfor har jeg for mit Vedkommende ingenlunde funnet gaae ind paa Udkastet, saaledes som det blev vedtaget af Folkethinget i forrige Sektion, hvorefter Valgretten saa at sige var given aldeles fri. — Paa den anden Side er det fremhævet mod disse Bestemmelser, der her ere forelagte, at Valgretten efter dem bliver for udstrakt, idet en heel Vælgerklasse, som nu findes i Loven af 1855, er bortkastet som særlig Vælgerklasse; det er de høist Bessattede i hele Amtsdistriktet, idet det efter Loven af 1855 er, ikke den høist Bessattede Femtedeel, som jeg troer, en æret foregaaende Taler sagde, men et Antal af de høist Bessattede, der er lig med Sogneforstanderskabernes Antal i Amtsdistriktet, der vælger den mindre Halvdeel af Amtsraadet; det er altsaa efter Omstændighederne fra 12—14 indtil nogle og 50 af de høist Bessattede i Amtet, der nu udelukkende have det i deres Magt at vælge den ene Halvdeel af Amtsraadet. Denne Bestemmelse, som ikke har noget Tilsvarende i Lovene for Sogneforstanderskaberne og Borgerrepræsentationerne, troer jeg, man kan fravige, saa meget mere som der ikke kan etableres noget Bignende for Kjøbstæderne, og det af Alle ansees for det Hensigtsmæssigste og Duffeligste, at Valgene til det fælles Amtsraad blive saa eensartede som muligt for Kjøbstæderne og Landdistrikterne. — En anden Indvending, der er gjort mod den her foreslaede Valgmaade, er, at Valgene blive, om jeg saa maa sige, indirekte i anden Potents. Dette er nu ikke Andet, end hvad der for Tiden bestaaer med Hensyn til den Deel af Amtsraadenes Medlemmer, der